

בקשה מספר: 1858 מתאריך 28 מאי 2026
סוג הבקשה: 988 בקשה כללית

המבקש:
בעניין: חייב 1

החלטה

התיק הובא לעיוני בזיקה לדיון אשר התקיים ביום 03/05/25 ובהיעדר תגובת הזוכים.

עסקינן בתיק איחוד, אשר נפתח בשנת 1999 ואשר כולל 8 תיקים שנפתחו על ידי זוכים מוסדיים, המוקדם שבהם נפתח לביצוע בהוצאה לפועל בשנת 1992. גובה החוב ביום פתיחת תיק האיחוד עמד ע"ס 1,000,000 ₪, כיום עומד החוב ע"ס 21,500,423 ₪. מרבית חובות החייבת הינם חובות משותפים עם בעלה המנוח, אשר נובעים, נכון להיום, מרכיבי ריבית והצמדה.

כך לדוג', בתיק בו הסכום הגבוה ביותר, שהזוכה בו הינו הבנק הבינלאומי, עמד החוב ביום פתיחת התיק ע"ס 124,127 ₪, היום עומד החוב ע"ס 14,593,389 ₪.

לאור פתיחת התיק, גובה החוב בו ונסיבות החייבת, נותב התיק לטיפול כרשמת קהילתית ונקבע דיון בנוכחות הנושים/באי כוחם וכן בנוכחות החייבת על מנת לבחון נסיבותיה ומצבה הכלכלי העדכני של החייבת ולגבש מתווה להסדרת החוב וסגירתו.

הדיון התקיים ביום 03/05/26, לדיון לא התייצבו הנושים, למעט הזוכה הפרטי מר ישראל כרמל, אשר במסגרת הדיון בחר לוותר על זכותו לגביית החוב ולסגור את התיק, לנוכח התרשמותו ממצבה של החייבת.

יוער, כי במסגרת תגובתו מיום 06/04/26, ביקש הזוכה הבנק הבינלאומי לקבל הבהרות ביחס לזכויות החייבת בנכס בו היא מתגוררת, אולם הוא לא התייצב לדיון לשם קבלת המידע הנדרש, חרף שנדרש לעשות כן במסגרת החלטה מפורשת מיום 26/04/26 ולא הוגשה עמדתו ביחס להבהרות שהוצגו בדיון או כל עמדה אחרת בעניין החייבת, עד למועד כתיבת החלטתי זו.

החייבת, בת 73, חולה אונקולוגית במצב רפואי מורכב. מחקירת החייבת, המסמכים אשר צורפו וכן התרשמות כללית, עולה תמונה קשה של אישה הנוטלת תרופות להארכת חייה ואשר לאורך שנים ארוכות התמודדה עם מציאות חיים מורכבת, הכוללת בין היתר, חשיפה לאלימות פיסית, מילולית וכלכלית קשה מצד בעלה המנוח, כאשר השלכות מציאות זו לרבות חובות הבעל, ליוו את החייבת ואת ילדיה משך שנים רבות.

הזוכה הפרטי אשר התייצב לדיון העיד אף הוא כי חובות החייבת נוצרו לנוכח התנהלות בעלה המנוח. כך לדבריו - "החייבת אינה אשמה ומי שהונה אותי זה [REDACTED], לא ידעתי שהוא נפטר. הוא התנהג אלי לא יפה כל הזמן.. אין לי שום דבר נגד החייבת".

החייבת מוכרת לגורמי הרווחה, מתקיימת בדוחק ונעזרת בקצבת הביטוח הלאומי ובסיוע עמותות שונות לשם קבלת טיפול סיעודי ולצורך אספקת מזון וסיוע במימון צרכים רפואיים נקודתיים. תואר במסגרת הדיון כי החייבת קיבלה המלצה לקבלת טיפול מציל חיים בלונדון ואולם, לאור חובותיה וההגבלות בתיקה נמנע מבעדה לקבלו. החייבת אינה זוכה לתמיכה משמעותית מבני משפחה למעט סיוע מסוים אשר ניתן לה לאורך השנים מבתה ואשר סייע לחייבת לעמוד בצו התשלומים המינימלי אשר נקבע בתיק דנא. חרף קשייה המפורטים לעיל, שילמה החייבת לתיק האיחוד, משך שנים רבות, צו תשלומים בסך 100 ₪, חודש בחודשו.

בנסיבות אלה, לאחר שניתנו לזוכים אפשרויות להתייצב לדיון וכן להביע עמדתם, הן במסגרת החלטתי מיום 17/03/26, קודם למועד הדיון והן במסגרת החלטתי מיום 03/05/26, אשר ניתנה במעמד הדיון, במסגרתה התבקשו הזוכים להבהיר עמדתם לעניין המשך ניהול ההליכים נגד החייבת, לרבות האפשרות למחיקת חובותיה חלקם או כולם, אולם לא הוגשה כל התייחסות מטעמם, באופן שניתן לראות בהם כמי שהותירו ההכרעה בעניין התיקים לשיקול דעת המותב, מצאתי לבחון את המשך ניהול ההליכים נגד החייבת דרך פריזמה רחבה, המביאה בחשבון לא רק אינטרס הגבייה, אלא גם את עקרונות הצדק, המידתיות וכבוד האדם.

החייבת מחזיקה במחצית זכויות בנכס המשמש למגוריה. ואולם בנסיבות הקונקרטיות, אין מדובר במשאב כלכלי זמין, אלא בקורת גג היחידה העומדת לרשותה. הנכס ממוקם באזור המאפשר לחייבת להמשיך ולהיעזר בסביבה תומכת, בגורמי הטיפול ובמערך הסיוע העומד לרשותה. ניתוק החייבת מהבית הנותן מענה לצרכיה הרפואיים ויתכן אף מסביבת חייה המוכרת בגילה המופלג ובמצבה הרפואי עלול להסב לה פגיעה קשה, אשר אינה עומדת ביחס סביר לתועלת הצפויה מנקיטת הליכי גבייה נגדה.

בנסיבות המקרה, סבורני כי האינטרס הציבורי האנושי מחייב לאפשר לחייבת לרכז את משאביה המוגבלים הכלכליים והנפשיים כאחד, בהתמודדות עם מצבה הרפואי ובקבלת הטיפול לו היא נזקקת, אשר עשוי להציל את חייה, חלף הפניית אותם משאבים להליכי גבייה ממושכים ולתשלומים אשר ממילא אינם צפויים להביא לפירעון ממשי של החובות במהלך חייה. ודוק- לעיתים, לצד זכותם הלגיטימית של זוכים להיפרע מחובם קיימים מקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם המשך הגבייה מאדם מסוים אינו משרת עוד את תכלית ההליך, אלא עלול להכביד שלא לצורך על מי שמצוי בשלב האחרון של חייו, כשהוא מתמודד עם מחלה קשה בדידות ומחסור.

במקרה דנן, לאחר ששקלתי את מכלול נסיבותיה האישיות, הרפואיות והכלכליות של החייבת, את גילה המופלג, את היעדר התנגדות הזוכים חרף שניתנו להם הזדמנויות להגיש עמדתם ואת מכלול השיקולים המפורטים לעיל, מצאתי להורות על סגירת התיקים הנכללים באיחוד ביחס לחייבת, אשר כאמור מרביתם כוללים רכיבי ריביות בעיקר.

בתיקים המתנהלים נגד בעלה המנוח של החייבת, יוותר הליכי הגבייה פעילים נגד עזבון הבעל המנוח.

סבורני כי בנסיבותיו החריגות והייחודיות של מקרה זה, ההחלטה משקפת האיזון הראוי בין זכויות כלל המעורבים, תוך שמירה על כבודה של החייבת ועל האפשרות כי את שנותיה האחרונות תעביר כאשר היא מוקפת בסביבה תומכת ומפנה את כוחותיה לבריאותה ולרווחתה.

